

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Факультет журналістики

Кафедра міжнародної журналістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

« » 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

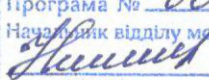
Державні стратегічні медіакомунікації

для студентів

спеціальності	061 Журналістика
рівня вищої освіти	другого (магістерського)
освітньої програми	061.00.07 Міжнародні медіа та цифрові комунікації

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307965

Програма № 0047/24
Научний відділ моніторингу якості освіти

(підпис) (прізвище, ініціали)

« » 20 24 р.

Київ – 2024

Розробник:

Терещук Віталій Іванович, доктор політичних наук, доцент, завідувач кафедри міжнародної журналістики

Викладач:

Терещук Віталій Іванович, доктор політичних наук, доцент, завідувач кафедри міжнародної журналістики

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри міжнародної журналістики Факультету журналістики

Протокол від «30» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри міжнародної журналістики _____ Віталій ТЕРЕЩУК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 061.00.07 Міжнародні медіа та цифрові комунікації _____ . _____ . 2024 р.

Гарант освітньої програми _____ Віталій ТЕРЕЩУК

Робочу програму перевірено _____ . _____ . 2024 р.

Заступник декана _____ Вікторія СОШИНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	5 / 150
Курс	1
Семестр	1
Кількість змістових модулів з розподілом	3
Обсяг кредитів	5
Обсяг годин, зокрема:	
<i>Аудиторні</i>	40
<i>Модульний контроль</i>	10
<i>Семестровий контроль</i>	–
<i>Самостійна робота</i>	100
Форма семестрового контролю	залік

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів теоретично систематизованих та емпірично аргументованих знань щодо особливостей функціонування сучасної системи державних стратегічних медіакомунікації та набуття ними здатності до їх використання у практичній діяльності за фахом у міжнародному медійному просторі.

Основні завдання дисципліни:

- ознайомити здобувачів із сутністю й основними завданнями та формами державних стратегічних комунікацій;
- прослідкувати процес становлення та сучасний етап розвитку систем міжнародного мовлення провідних акторів міжнародних відносин;
- надати уявлення про систему стратегічних медіакомунікацій України.

Після опанування дисципліною мають бути сформовані такі **компетентності**:

спеціальні (фахові):

- **СК02** Здатність критично осмислювати проблеми у сфері журналістики та дотичні до них міждисциплінарні проблеми;
- **СК06** Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі журналістики у широких та/або мультидисциплінарних контекстах, за умов неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності;
- **СКУ08** Здатність використовувати сучасні цифрові технології у журналістській діяльності;
- **СКУ09** Здатність працювати у міжнародному медіапросторі, аналізувати та використовувати у професійній діяльності міжнародні цифрові інформаційні ресурси.

Окремі практичні заняття з дисципліни проводяться в Інформаційно-аналітичному центрі Факультету журналістики.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

У процесі вивчення дисципліни формуються такі **програмні результати навчання**:

- **РН02** Аналізувати та оцінювати потенційний вплив розвитку технологій на сучасний стан та розвиток журналістики;
- **РН07** Дискутувати зі складних комунікаційних проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання;
- **РН09** Проводити порівняльний аналіз законодавчої бази та діяльності окремих медіаінституцій України та країн Європейського Союзу;
- **РНУ15** Готувати журналістські матеріали для підтримки державних стратегічних комунікацій.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна робота
		Аудиторна					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Державні стратегічні медіакомунікації в сучасному світі							
Тема 1-1. Державні стратегічні комунікації	15	4					11
Тема 1-2. Масмедіа у державних стратегічних комунікаціях	13	2					11
<i>Модульний контроль</i>	2						
Разом	30	6					22
Змістовий модуль 2. Іномовлення у державних стратегічних комунікаціях							
Тема 2-1. Місце іномовлення у державних стратегічних комунікаціях	16	2					14
Тема 2-2. Системи іномовлення країн світу	40	4		16			20
<i>Модульний контроль</i>	4						
Разом	60	6		16			34
Змістовий модуль 3. Державні стратегічні медіакомунікації України							
Тема 3-1. Особливості державних стратегічних медіакомунікацій України	22	2					20
Тема 3-2. Система іномовлення України	34	2		8			24
<i>Модульний контроль</i>	4						
Разом	60	4		8			44
УСЬОГО	150	16		24			100

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Державні стратегічні медіакомунікації в сучасному світі

Тема 1-1. Державні стратегічні комунікації

Поняття стратегічних комунікацій. Стратегічні комунікації як «управління інформаційним розповсюдженням». Концепт цілі як ключове поняття стратегічного.

Державні стратегічні комунікації. Компоненти державних стратегічних комунікацій: публічна дипломатія, зв'язки з громадськістю, інформаційні операції (у т.ч. психологічні). «М'яка сила», «жорстка сила» та «розумна сила» у зовнішньополітичних стратегіях.

Еволюція американських підходів до проблематики стратегічних комунікацій.

Рекомендовані джерела: основні — 1, 2; додаткові — 1–6, 9, 10, 11, 13.

Тема 1-2. Масмедіа у державних стратегічних комунікаціях

Роль масмедіа у зовнішній політиці. Формування порядку денного. Фреймінг та інші технології.

Трансформація дипломатичної діяльності під впливом інформаційно-комунікаційних технологій та масових комунікацій. Медіа дипломатія.

Вплив медіа на міжнародні відносини. «Ефект CNN».

Віртуальна (цифрова) дипломатія. Віртуальні дипломатичні представництва. Соціальні медіа.

Рекомендовані джерела: основні — 1–5; додаткові — 1–6, 9, 10, 11, 13.

Змістовий модуль 2.

Іномовлення у державних стратегічних комунікаціях

Тема 2-1. Місце іномовлення у державних стратегічних комунікаціях

Сутність та задачі іномовлення.

Еволюція іномовлення: зародження іномовлення в контексті колоніальних імперій, іномовлення під час Холодної війни, його роль сучасний етап.

Основні моделі іномовлення: постколоніалізм, формування іміджу держави та культурна дипломатія, підтримка демократії, «рупор» державної пропаганди.

Іномовлення та державні стратегічні комунікації. Міжнародне мовлення та публічна дипломатія.

Рекомендовані джерела: основні — 1–5; додаткові — 2, 10–13.

Тема 2-2. Системи іномовлення країн світу

Система іномовлення Сполучених Штатів Америки. Основні етапи розвитку (Друга світова війна, Холодна війна, постбіполярний період). Радіослужби «Голос Америки» (Voice of America), «Радіо Вільна Європа» (Radio Free Europe) і «Радіо Свобода» (Radio Liberty): завдання, цільові аудиторії. Інституційний

вимір міжнародного мовлення США: Інформаційне агентство США USIA (1951–1999 рр.), Бюро міжнародного мовлення (International Broadcasting Bureau), Агентство США з глобальних медіа (United States Agency for Global Media). Закон про міжнародне мовлення (International Broadcasting Act) 1994 р.

Британська мовна корпорація (British Broadcasting Corporation, Бі-Бі-Сі) як ядро системи міжнародного мовлення Великої Британії. Створення BBC Empire Service (1932 р.), основні задачі мовлення в рамках Британської колоніальної імперії. Характеристика іномовлення у період Другої світової війни та Холодної війни. Світова служба Бі-Бі-Сі (BBC World Service): завдання, цільові аудиторії.

Іномовлення Франції. Колоніальна радіослужба Le Poste colonial (1931 р.). іномовлення у передовоєнний, воєнний та післявоєнний період. Іномовлення у Франції у період Холодної війни (Emissions vers l'Étranger, EVE). Утворення національної радіокомпанії Radio France (1975 р.), до якої перейшли функції іномовлення. Радіослужба Radio France Internationale (RFI). Перший французький телеканал, орієнтований на міжнародне мовлення TV5 (1984 р.), нині TV5 Monde. Постбіполярний період: завдання, аудиторії. Холдинг «Іномовлення Франції» (Audiovisuel extérieur de la France), з 2014 р. — France Médias Monde.

Іномовлення Китайської народної республіки. Створення радіослужби Комуністичної партії КНР «Нове китайське радіо Сінхуа» (Радіо Пекін). Радіослужба іномовлення «Міжнародне радіо Китаю». Сучасна система міжнародного телевізійного мовлення КНР: міжнародні телеканали Центрального телебачення Китаю (CCTV), Китайська глобальна телевізійна мережа CGTN.

Рекомендовані джерела: основні — 1, 4; додаткові — 2, 10–13.

Змістовий модуль 3.

Державні стратегічні медіакомунікації України

Тема 3-1. Особливості державних стратегічних медіакомунікацій України

Міжнародний вектор інформаційної політики України: інституційний вимір, нормативний вимір.

Проблема національної інформаційної безпеки України. Проект Концепції інформаційної безпеки України (Центр Разумкова, 2001 р.), Доктрина інформаційної безпеки України (2009 р.), Рішення РНБО України від 28 квітня 2014 року, Доктрина інформаційної безпеки України (2017 р.), Стратегія інформаційної безпеки України (2021 р.).

Медійний вимір зовнішньої політики України.

Публічна дипломатія України. Культурно-інформаційні центри у складі закордонних дипломатичних установ України. Віртуальна дипломатія України.

Роль недержавних ініціатив у сприянні входженню України в міжнародний інформаційний простір. Проекти Ukraine Today, Український кризовий медіа-центр (УКМЦ), веб-сайт StopFake, інтернет-видання Euromaidan Press тощо.

Рекомендовані джерела: основні — 1, 3; додаткові — 5, 6, 7, 8.

Тема 3-2. Система іномовлення України

Витоки міжнародного мовлення України. Радіо Київ. Становлення іномовлення незалежної України. Всесвітня служба радіомовлення України (ВСРУ). Радіомовлення: УР-1, УР-2 (Радіо «Промінь»), УР-3 (Радіо «Культура»).

Створення державної телерадіокомпанії «Всесвітня служба «Українське телебачення і радіомовлення» (УТР). Головні завдання діяльності. Зміст та цільові аудиторія мовлення. Причини неефективності міжнародного телевізійного мовлення України.

Переосмислення ролі іномовлення у забезпеченні присутності України у світовому медійному просторі після «Революції гідності». Створення Міністерства інформаційної політики України (2014 р.). Запуск Мультимедійної платформи іномовлення України (2015 р.). Телеканал UATV. Ідеологічна політика та цільові аудиторії каналу.

Зміни, що відбулись у 2020–2021 роках. Роль національного іномовлення у протидії агресії російської федерації.

Рекомендовані джерела: основні — 1, 3; додаткові — 5, 6, 7, 8.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1.	Відвідування лекцій	1	3	3	3	3	2	2
2.	Відвідування практичних занять	1	–	0	8	8	4	4
3.	Робота на практичному занятті	10	–	0	8	80	4	40
4.	Виконання завдання з самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10
5.	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	2	50	2	50
Разом				38		151		106
Максимальна кількість балів: 295								
Розрахунок коефіцієнта: $295 / 100 = 2,95$								

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ теми	Завдання	К-ть годин	Бали
Змістовий модуль 1.			
1–1.	Підготувати доповідь та електронну презентацію на тему «Роль стратегічних комунікацій у роботі медіаустанови». Обсяг — до 10 тис. символів. Доповідь повинна містити список використаних джерел та посилання на них у тексті.	11	5
1–2.	Підготувати доповідь та електронну презентацію на тему «Вплив різних типів ЗМК на зовнішню політику на міжнародні відносини». Обсяг — до 10 тис. символів. Доповідь повинна містити список використаних джерел та посилання на них у тексті.	11	5
Змістовий модуль 2.			
2–1.	Підготувати доповідь-презентацію про міжнародне медіа, що входить до системи іномовлення певної країни світу.	14	5
2–2.	Підготувати аналітичний журналістський матеріал за результатами виконання практичних робіт теми.	20	5
Змістовий модуль 3.			
3–1.	Підготувати аналітичний журналістський матеріал про діяльність однієї з інституцій що має/мала відношення до реалізації інформаційної політики України.	20	5
3–2.	Підготувати аналітичний журналістський матеріал за результатами виконання практичних робіт теми.	20	5

Критерії оцінювання

Бал	Критерій
5	здобувач засвоїв теоретичний матеріал, який винесений на самостійну роботу, застосування для оформлення результатів самостійної роботи не тільки рекомендованої, а й додаткової літератури та творчого підходу; чітке володіння понятійним апаратом, теорією; вміння використовувати їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій. Оформлення результатів самостійної роботи повинно бути логічним та послідовним.
4	здобувач засвоїв теоретичний матеріал з відповідної теми який винесений на самостійну роботу, та наявне вміння орієнтуватися в ньому, усвідомлене застосування знань для розв'язання практичних задач; за умови виконання всіх вимог, які передбачено для оцінки «5 балів», при наявності незначних помилок або не зовсім повних висновків за одержаними результатами. Оформлення виконаного завдання з самостійної роботи має бути послідовним.
2–3	здобувач не повністю засвоїв тему для самостійного опрацювання не досконало володіє основними поняттями та положеннями навчальної дисципліни, невпевнено орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність знань.
1	здобувач не опанував навчальний матеріал з відповідної теми для самостійного опрацювання, не знає основних понять і термінів наукової дисципліни, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове або логічне мислення.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється за допомогою засобів комп'ютерного тестування. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи — максимум 25 балів за кожну модульну роботу.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма проведення семестрового контролю — *залік*.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.
- Методи письмового контролю: модульне письмове тестування, підсумкове письмове тестування, реферат.
- Комп'ютерного контролю: тестові програми.
- Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- систематичність відвідування занять;
- своєчасність виконання навчальних та індивідуальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних та індивідуальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності;
- виконання тестових завдань.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90–100
Дуже добре	82–89
Добре	75–81
Задовільно	69–74
Достатньо	60–68
Незадовільно	0–59

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ

Разом 150 год., лекції — 16 год., практичні заняття — 24 год., модульний контроль — 10 год., самостійна робота — 100 год.

Тиждень	I–II	III	IV	V–VIII	IX	X–XII
Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 1. Державні стратегічні медіакомунікації в сучасному світі (38 балів)		Змістовий модуль 2. Іномовлення у державних стратегічних комунікаціях (151 бал)		Змістовий модуль 3. Державні стратегічні медіакомунікації України (106 балів)	
Теми	1-1	1-2	2-1	2-2	3-1	3-2
Теми лекцій	Державні стратегічні комунікації (2 бали)	Масмедіа у державних стратегічних комунікаціях (1 бал)	Місце іномовлення у державних стратегічних комунікаціях (1 бал)	Системи іномовлення країн світу (2 бали)	Особливості державних стратегічних медіакомунікацій України (1 бал)	Система іномовлення України (1 бал)
Теми практичних занять				Іномовлення країн-членів ЄС (40+4 б.) Іномовлення інших країн світу (40+4 б.)		Іномовлення України (40+4 б.)
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)		Модульна контрольна робота 2 (50 балів)		Модульна контрольна робота 3 (50 балів)	
Підсумковий контроль	Залік					

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Стратегічні комунікації в міжнародних відносинах. Монографія. Київ: Вадекс, 2019. 442 с.
2. Стратегічні комунікації в умовах гібридної війни: погляд від волонтера до науковця : монографія / [В. Азарова та ін. ; за заг. ред. Л. Компанцевої]. Київ: НА СБУ, 2021. 500 с.
3. Терещук В. І. Політичні проблеми розвитку глобальної медійної системи в постбіполярний період : монографія. Київ: Таксон, 2019. 350 с.
4. Global Journalism: Understanding World Media Systems / Ed. by Daniela V. Dimitrova. Rowman & Littlefield, 2021. 428 p.
5. The Routledge Handbook of Digital Media and Globalization / Ed. by Dal Yong Jin. New York: Routledge, 2021. 296 p.

Додаткові:

1. Дубов Д. В. Стратегічні комунікації: проблеми концептуалізації та практичної реалізації // Стратегічні пріоритети. 2016. № 4 (41). С. 9–23. URL: <http://ippi.org.ua/sites/default/files/dubov.pdf>
2. Зернецька О. В. Глобальна комунікація: монографія. Київ: Наукова думка, 2017. 350 с.
3. Карпчук Н. П. Міжнародна інформація та суспільні комунікації : навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти / Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки. Луцьк, 2018. 514 с.
4. Карпчук Н. П. Стратегічна комунікація ЄС як засіб у боротьбі з дезінформацією // Політичне життя. 2019. № 1. С. 52–58. DOI: 10.31558/2519-2949.2019.1.7
5. Стороженко Л., Петькун С. Стратегічні комунікації: концептуальні підходи та базові принципи // Соціум. Документ. Комунікація. Серія «Історичні науки». 2021. № 11. С. 386–403. DOI: 10.31470/2518-7600-2021-11-386-403
6. Стратегічні комунікації для безпекових і державних інституцій : практичний посібник / [Л. Компанцева, О. Заруба, С. Череватий, О. Акульшин; за заг. ред. О. Давліканової, Л. Компанцевої]. Київ: ТОВ «ВІСТКА», 2022. 278 с.
7. Терещук В. І. Африка у фокусі іномовлення: політико-медійний вимір неоколоніалізму // Медіафорум: аналітика, прогнози, інформаційний менеджмент / Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. 2023. Том 12. С. 182–190. <https://doi.org/10.31861/mediaforum.2023.12.182-190>
8. Терещук В. І. Політичні аспекти реалізації державного іномовлення в Україні // Politicus: науковий журнал. 2016. № 3. С. 159–163.
9. Терещук В. І. Способи використання мас-медій для впливу на порядок денний зовнішньої політики в умовах демократичної та недемократичної держави // Історико-політичні проблеми сучасного світу: Збірник наукових статей.

Чернівці: Чернівецький національний університет, 2016. Т. 33-34. С. 379–385.
DOI: 10.31861/mhpi2016.33-34.379-385

10. Media imperialism: Continuity and change / Ed. by Oliver Boyd-Barrett, Tanner Mirrlees. Lanham: Rowman & Littlefield, 2020. 338 p.
11. Media in the Global Context: Applications and Interventions / Ed. by Emmanuel K. Ngwainmbi. Cham: Palgrave Macmillan, 2019. 272 p.
12. Tereshchuk V. Political aspects of Formation and Development of Foreign Broadcasting in France // *Evropský Politický a právní diskurz*. 2018. Svazek 5, 4. vydání. P. 163–169.
13. The Concise Encyclopedia of Communication / Ed. by W. Donsbach. Chichester, West Sussex: Wiley Blackwell, 2015. 673 p.

9. ДОДАТКОВИ РЕСУРСИ

1. BBC World Service. URL: https://www.bbc.co.uk/sounds/play/live:bbc_world_service
2. China Global Television Network. URL: <https://www.cgtn.com/world>
3. Deutsche Welle. URL: <https://www.dw.com/uk/>
4. Radio Canada International. URL: <https://ici.radio-canada.ca/rci/en>
5. Radio France Internationale. URL: <https://www.rfi.fr/uk/>
6. Radio Free Asia. URL: <https://www.rfa.org/>
7. Radio Free Europe/Radio Liberty. URL: <https://www.rferl.org/>
8. Radio Prague International. URL: <https://english.radio.cz/>
9. Radio Romania International. URL: <https://www.rri.ro/en>
10. Sveriges Radio International. URL: <https://sverigesradio.se/radiosweden>
11. SWI swissinfo. URL: <https://www.swissinfo.ch/eng/>
12. VOA - Voice of America. URL: <https://www.voanews.com/>